

Bedrijfseconomie en ondernemerschap hoofdstuk 3: Kiezen voor ondernemerschap samenvatting

3.1 Een eigen onderneming?

Kiezen voor het ondernemerschap is de keuze voor een **levensstijl** waarbij sprake is van meer onzekerheid en vaak meer werkuren. **Ondernemerskwaliteiten** zijn onder meer: zelfkennis, zelfdiscipline, kennis van de markt, besluitvaardigheid, financieel inzicht, sociale vaardigheden, doorzettingsvermogen, zelfvertrouwen, organisatietalent, creativiteit, risico durven lopen, inschatten of risico's verantwoord zijn, verantwoordelijkheid kunnen en willen dragen.

Voor starters is een bezoek aan (de website van) de **Kamer van Koophandel (KvK)** nuttig. Naast het bijhouden van het Handelsregister, stimuleert de KvK economische ontwikkeling door het informeren en ondersteunen op het gebied van ondernemen en innovatie van ondernemers of personen die overwegen een onderneming op te richten. Daarvoor stelt de KvK regionale **ondernemerspleinen** in. Ondernemers kunnen daar terecht voor informatie over ondernemen en innovatie. Als starter begin je vaak met een ondernemingsplan. Dit geeft een goed beeld van de haalbaarheid van je ideeën. Een **ondernemingsplan** bestaat meestal uit een persoonlijk plan, marketingplan, financieel plan en organisatieplan.

In een **persoonlijk plan** staan: persoonsgegevens, motivatie en doelstellingen, sterke eigenschappen van de starter, minder sterke eigenschappen voor een ondernemer.

In het **marketingplan** staat onder meer welke producten de onderneming gaat aanbieden (**product**), welk prijsniveau ze wilt hanteren (**prijs**), waar het product verkrijgbaar zal zijn (**plaats**) en hoe de onderneming klanten gaat bereiken (**promotie**). Dat zijn de vier p's, de instrumenten van de marketingmix. Ook de marktonderzoeken neem je hierin op. Het **bestemmingsplan** geeft aan wat wel en niet is toegestaan op een bepaald adres.

In het **financieel** plan onderzoek je of de plannen om een onderneming te beginnen financieel haalbaar zijn. Het financieel plan bestaat uit vijf begrotingen: investeringsbegroting, financieringsbegroting, exploitatiebegroting, liquiditeitsbegroting en privébegroting.

In de **privébegroting** berekent de starter hoeveel geld hij nodig heeft voor privédoeleinden en dus ook hoe hoog de winst na belastingen moet zijn.

In een **organisatieplan** staan vooral praktische zaken, de rechtsvorm, huisvesting, vergunningen, verzekeringen en aansprakelijkheid, belastingen, eventueel personeel en de manier van starten. Iedere startende ondernemer moet kiezen uit de verschillende **rechtsvormen**. De rechtsvorm moet bij de soort onderneming (ook op termijn) passen. De starter moet kiezen voor een **vestigingsplaats** en bepalen welke eisen hij aan de **bedrijfsruimte** stelt. Deze worden vooral bepaald door de soort onderneming. Iedere starter krijgt te maken met **regels, wetten en vergunningen**. Ook heeft hij soms diploma's nodig. Hij kan hierover bij de KvK informatie krijgen.

Veel voorkomende **verzekeringen** voor ondernemingen zijn: opstalverzekering, brand- en inbraakverzekering, diverse schadeverzekeringen, bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, Productaansprakelijkheidsverzekering, beroepsaansprakelijkheidsverzekering, rechtsbijstandsverzekering. Elke onderneming krijgt te maken met **belastingen en administratieve verplichtingen**. De starter moet besluiten of hij de administratie zelf wil gaan doen of uit gaat besteden. Je moet besluiten of je met **personeel** gaat werken. En als dat zo is, moet je kiezen tussen vast personeel of bijvoorbeeld uitzendkrachten. Er zijn verschillende **startmogelijkheden**: volledig nieuwe onderneming, franchising, kopen van een bestaand bedrijf of een familiebedrijf overnemen.

3.2 Investeren en financieren

In een **investeringsbegroting** neem je de nodige bedragen op voor de investeringen in de noodzakelijke activa. Je kijkt daarbij dus alleen naar de posten aan de debetkant van de balans. Op de investeringsbegroting zet je ook de bedragen die nodig zijn voor de aanloopkosten of aanloopuitgaven en om direct diverse uitgaven te doen. Na de **eerste aankoop met btw** is er een vordering op de Belastingdienst. De ondernemer moet aan de leverancier de prijs inclusief omzetbelasting betalen, maar zijn onderneming mag de omzetbelasting verrekenen. Eventuele btw die je terugkrijgt van de Belastingdienst zet je in de investeringsbegroting op **Vooraf trek btw**. Btw is geen kostenpost, maar je moet het bedrag wel voorschieten en krijgt het later pas terug van de Belastingdienst. Tot dat moment is het een vordering op de Belastingdienst.

Na de investeringsbegroting stel je een **financieringsbegroting** of financieringsplan op. Hierin werk je uit hoe je de investeringen in de investeringsbegroting wil financieren. Kan een ondernemer het met eigen vermogen af, of heeft hij een lening nodig? Als de investeringsbegroting en financieringsbegroting is opgesteld, kun je ook de **openingsbalans** opstellen. De posten aan de debetkant van de openingsbalans haal je uit de investeringsbegroting en de posten aan de creditkant uit de financieringsbegroting. Bij het opstellen van de openingsbalans moet je wel goed opletten of de benodigde bezittingen al zijn aangeschaft of dat er een bedrag voor is gereserveerd en het in liquide middelen aanwezig is. Nadat alle aanloopuitgaven betaald zijn, zie je op de balans de investeringsbegroting terug.

3.3 Exploitatiebegroting

Een **exploitatiebegroting** is een overzicht van de geschatte kosten en opbrengsten over een bepaalde periode. Andere namen voor een exploitatiebegroting zijn een **begrote winst-en-verliesrekening** en een **resultatenbegroting**. Als de starter zowel de begrote opbrengsten als de begrote kosten heeft berekend, kan hij het **begrote resultaat** berekenen.

3.4 Liquiditeitsbegroting

Een schatting van de ontvangsten en uitgaven maak je met een **liquiditeitsbegroting**. Daaruit blijkt per periode hoe groot het saldo aan liquide middelen is. Met een **verwacht tekort** is dan tevoren al rekening mee te houden. Een ondernemer kan dan proberen maatregelen te nemen om een liquiditeitstekort te voorkomen of eventueel een tijdelijke lening afsluiten.

Per kwartaal (je kunt kiezen per maand) moet je aangifte omzetbelasting doen. Je geeft daarbij aan de Belastingdienst door hoe hoog je omzet was en hoeveel btw je in dat kwartaal aan je afnemers in rekening hebt gebracht. Ook geef je door hoeveel btw in dat kwartaal afnemers jou in rekening hebben gebracht. Die bedragen saldeer je en het verschil betaal je in de maand na dat kwartaal aan de Belastingdienst of je krijgt het verschil terug. Zo zie je of je per saldo de post **Te betalen of te ontvangen omzetbelasting** van de Belastingdienst hebt.

3.5 MVO

Maatschappelijke kosten zijn de kosten van consumptie en productie die niet in de prijzen zijn doorberekend maar worden afgewenteld op de hele samenleving. Een voorbeeld is milieuverontreiniging. De overheid laat vervuilende bedrijven en consumenten **steeds meer betalen** voor de maatschappelijke kosten. Of de overheid probeert het **gedrag te beïnvloeden**.

Ondanks dat bedrijven nog steeds vooral streven naar winst, besteden ze steeds meer aandacht aan andere zaken. **Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)** leidt ook tot aandacht voor alle personen die betrokken zijn bij de onderneming en de maatschappij. MVO wil zeggen dat bedrijven weliswaar naar winst streven (**profit**), maar met aandacht voor het milieu (**planet**) en de mens (**people**).

Een onderneming is maatschappelijk verantwoord bezig als ze zich **vrijwillig** inzet voor een betere samenleving en een schoner milieu. Ondanks de kosten die MVO met zich meebrengt, ondernemen veel bedrijven maatschappelijk verantwoord. Steeds meer klanten stellen eisen aan producten die zij kopen of zijn bereid extra te betalen als de producten maatschappelijk verantwoord zijn geproduceerd.

De toenemende aandacht voor MVO leidt tot nieuwe markten, voorbeelden zijn: hergebruik, recycling, milieuvriendelijke energie.

Steeds meer ondernemingen benadrukken dat zij erg maatschappelijke verantwoord bezig zijn. Maar sommige ondernemingen doen aan **greenwashing**. Bij greenwashing zegt een onderneming veel te doen aan MVO, maar in werkelijkheid doet ze dat alleen maar voor zover de wet het **verplicht**. Iets is pas MVO als het vrijwillig is.